

Logopedia

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW

Istotnym elementem profilaktyki wad wymowy jest świadomość Rodziców i najbliższego otoczenia dziecka. Poniżej zaprezentowane są tzw. *przykazania logopedyczne*.

1. ZWRÓĆ UWAGĘ NA SPOSÓB ODDYCHANIA DZIECKA. Wdech i wydech przy spoczynku lub milczeniu powinien się odbywać przez nos. Jeśli przy oddychaniu dziecko ma otwartą buzię, powinno Cię to zaniepokoić.

2. BY DOBRZE MÓWIĆ, TRZEBA DOBRZE SŁYSZEĆ. Jeśli musisz powtarzać polecenie lub prośby kierowane do dziecka, sprawdź Jego słuch.

3. MÓWIĄC DO DZIECKA, NIE SPIESZCZAJ FORM WYRAZÓW. Tylko właściwa wymowa i zachowanie poprawnych form gramatycznych dadzą pożądany efekt w postaci prawidłowej wymowy.

4. ZWRÓĆ UWAGĘ NA BUDOWĘ JĘZYKA, WARG, POLICZKÓW, PODNIEBIENIA (miękkiego i twardego). Jeśli masz wątpliwości co do ich wyglądu, ułożenia, wielkości czy ruchliwości, udaj się do specjalisty po konsultację.

5. UCZ DZIECKO GRYZIENIA od momentu, gdy tylko zaczniesz podawać pokarmy stałe. Gryzienie marchewki, jabłka, skórki od chleba wpływa na prawidłowe połykanie pokarmów, ułożenie zębów i żuchwy oraz prawidłowe ruchy języka.

6. CODZIENNIE CZYTAJ DZIECKU NA GŁOS, przynajmniej 20 minut, dziecko poprawia swoją wymowę, doskonali ją, starając się naśladować to, co słyszy od otoczenia. Dzięki głośnemu czytaniu dorosłego dziecko także wzbogaca swoje słownictwo, ćwiczy pamięć werbalną, zdolność koncentracji uwagi, umiejętność budowania zdań.

7. PODCZAS CZYTANIA NIECH TWOJE DZIECKO OPOWIADA treść ilustracji, naśladuje różne odgłosy (np. szum wiatru, pukanie, odgłosy zwierząt). Wyrazy dźwiękonaśladowcze są doskonałym ćwiczeniem usprawniającym narządy artykulacyjne, przygotowują dziecko do wymowy kolejnych głosek.

8. ZACHĘCAJ DZIECKO DO NAUKI WIERSZY NA PAMIĘĆ. Jest to doskonała forma ćwiczeń utrwalających wyrazistą wymowę.

9. WPROWADŹ DO ZABAWY GIMNASTYKĘ BUZI I JĘZYKA. Ćwiczenia logopedyczne nie muszą być nudne! Niech to będzie zabawa dla Ciebie i dziecka. Dodatkowo będzie to czas, jaki spędzicie razem i to już jest sukces. O tym, jak prowadzić tę gimnastykę, porozmawiaj z logopedą dziecka. On udzieli Ci fachowych wskazówek.

10. ĆWICZENIA WYKONUJ CIE SYSTEMATYCZNIE. Tylko wtedy przyniosą one oczekiwany efekt. Ćwiczyć można zawsze i wszędzie, nie musi się to odbywać w wyznaczonym, ustalonym czasie. Jest to nawet niewskazane, gdyż dziecko nie powinno traktować takich ćwiczeń jak obowiązku.

ĆWICZENIA USPRAWNIAJĄCE WARGI

- Wymawianie po kilka razy głoski **u** a potem **i**.
- „Cmokanie” i „gwizdanie” na przemienne.
- „Kolorowe słomki” - przenoszenie przy użyciu rurki skrawków papieru.
- „Bąbelkowa szklanka wody” - dmuchanie przez rurkę w szklance z wodą.
- „Pociąg samogłosek” – wymawianie (kilkakrotnie) samogłosek w połączonych w pary: *a- i -a -i; a-u a -u; u -i- u-i; i- a- i-a; i-u -i-u; u- a u-a*.

ĆWICZENIA USPRAWNIAJĄCE JĘZYK

- Wysuwanie języka z jamy ustnej i kierowanie go w stronę różnych części twarzy.
- (do nosa, do brody, ucha prawego i lewego).
- Dotykanie czubkiem języka każdego zęba szczęki i żuchwy.
- Przesuwanie czubkiem języka po zewnętrznej powierzchni zębów.
- Oblizywanie warg podczas coraz szerszego ich otwierania.
- Wysuwanie język jak najdalej z ust i chowanie go jak najgłębiej do jamy ustnej.
- Unoszenie czubka języka do wałka dziąsłowego i mocne dmuchanie.
- „Słodka zabawa” - zlizywanie drobnych cukierków ze spodeczka.

ĆWICZENIA ODDECHOWE

- „Wyścig myszek” - dmuchanie przez słomkę na papierową myszkę, która idzie po torze narysowanym na arkuszu papieru.
- „Spacer po łące”- podchodzenie do kwiatów i wąchanie ich.
- „Odgłosy pociągu”- pociąg stoi gotowy do odjazdu, lokomotywa sapie - pf, pf, pf, pociąg powoli rusza i jedzie coraz szybciej - cz, cz, cz.

ĆWICZENIA USPRAWNIAJĄCE PODNIEBIENIE MIĘKKIE

- „Chrapanie”.
- „Ziewanie”.
- Wymawianie połączeń głosek tylnojęzykowych zwartych z samogłoskami, np. ga, go, ge, gu, gy, gi, gą, gę, ka, ko, ke, ky, ki, ku, ak, ok, ek, ik, yk, uk...
- Wypowiadanie sylab: aga, ogo, ugu, eke, yky, ygy, iki, igi, ago, egę itp.

ĆWICZENIA POLICZKÓW:

- „Rybka”- wciąganie policzków.
- „Gruba żabka”- nadymanie policzków.
- Naprzemiennie „Rybka” – „Gruba żabka”.
- Nabieranie powietrza w usta, przesuwanie powietrza z jednego policzka do drugiego na zmianę.

ĆWICZENIA PRAWIDŁOWEGO POŁYKANIA

- Trzymanie czubka języka przy wałku dziąsłowym, jednoczesne połykanie śliny.
- Unoszenie języka na wałek dziąsłowy za górnymi zębami przy otwartych a następnie zamkniętych ustach.
- „Ssanie czekolady”- ssanie czekolady przyklejonej do wałka dziąsłowego.

ĆWICZENIA SŁUCHOWE

- Rozpoznawanie dźwięków wydawanych przez różne przedmioty np. odbijanie piłki, stukanie do drzwi, tykanie zegara. Powtarzanie rytmu.
- Rozpoznawanie dźwięków wydawanych przez różne instrumenty.
- Nazywanie i naśladowanie głosów zwierząt.